

## Opinió

### UNA COSA ÉS L'HAVANERA I UNA

ALTRA LA CANTADA DE CALELLA

## L'havanera que m'agrada

28/06/10 02:00 - [JOSEP MARIA PASQUAL](#)

La proximitat del primer dissabte de juliol ens recorda que és a punt una nova edició de la Cantada d'Havaneres de Calella de Palafrugell. La 44a. Segur que serà un èxit, com les anteriors. La Cantada de Calella és com la gala dels Oscars, una cita anual de la *jet set* metropolitana amb segona residència a l'Empordà i la gent de l'ofici. Però de la mateixa manera que l'èxit d'una gala dels Oscars no garanteix una bona temporada de cinema, l'èxit de la Cantada de Calella no garanteix una bona temporada d'havaneres. L'únic èxit que queda garantit amb la Cantada és el de la Cantada mateixa, sobretot un èxit del Patronat de Turisme de Palafrugell, que ha sabut erigir el municipi baixempordanès en el Hollywood de les havaneres i imposar-se a Sant Feliu de Guíxols, Palamós o l'Escala, entre d'altres candidats.

#### Notícies de ...

[Sant Feliu de Guíxols](#) [Palafrugell](#)  
[Palamós](#) [Calella](#) [L'Escala](#)

Les bones temporades d'havaneres se n'han anat i, probablement, no tornaran. Tota una paradoxa tractant-se d'un cant d'anada i tornada. Les bones temporades d'havaneres són cosa del passat, de les dècades dels setanta i dels vuitanta del segle XX i, a tot estirar, de principis dels noranta. Però, amb el segle XXI, l'havanera es pot donar per morta definitivament, almenys l'havanera en sentit cultural (de cultura popular). De fet, l'havanera la van començar a matar quan la van treure de les tavernes i la van pujar a l'escenari. Per tot el país es van crear grups d'havaneres, a desenes, n'hi ha hagut més de dos-cents, tots convençuts que era un negoci. I ho va ser durant uns anys, quan les temporades es comptaven per nombre de cantades. Festes majors, de barriada, d'aniversari, sopars amb espectacle en restaurants, clubs, casals, trobades..., qualsevol excusa era bona per contractar un grup d'havaneres; fins i tot es van organitzar Nits de l'Havanera, Trobades de l'Havanera, Concerts d'Havaneres... Aquell boom, aquell primer negoci, va matar l'havanera d'èxit.

El negoci de l'havanera es va acabar per diverses raons, i una de les més determinants era la poca o nul·la qualitat musical dels grups d'havaneres nascuts durant l'efervescència. Molts es limitaven a interpretar peces del repertori tradicional o d'altres grups i, quan componien una peça nova, era impresentable tant per la lletra com per la música. Molts tenien massa components, però eren incapaços de fer tres veus. I molts es trencaven a final de temporada i, de cada grup, en sorgien dos o tres de nous, encara més precaris. Enmig del desastre, sobreviuen com a casos aïllats, no més de tres o quatre grups que mantenien l'esperit de l'havanera alhora que anaven quedant apartats del circuit de l'espectacle: la Colla Jacomet, Quim Xena i Josep Cruanyes, Cavall Bernat, entre d'altres pocs.

L'hegemonia de l'havanera, davant d'una nòmina de grups de baixíssima qualitat, va quedar en mans de l'escola de Palafrugell, que va reunir un gran compositor (Bastons), l'emprenedor industrial d'havaneres (Casanovas), una factoria (la Coral Mestre Sirés), alguns estudiosos-cantautors, alguns cantautors-estudiosos i molts enamorats del país petit i bucòlic de marina. La resta va ser fàcil: el paisatge incomparable de la cala del Port Bo, la Fundació Ernest Morató, el Patronat de Turisme de Palafrugell, TV3..., una autèntica UTE de totes les havaneres que es fan i es desfan.

L'havanera que m'agrada té poc a veure amb l'havanera de la Cantada de Calella de Palafrugell. És una havanera que es canta en àmbits reduïts i sense partitura. Amb porró de vi i calamantxí. Mesclant les llengües espontàniament, no per l'estupidesa políticament correcta del bilingüisme que alterna *habaneras* amb *havaneres*. L'havanera que m'agrada no usa focus, micròfons, altaveus i no necessita presentadores mediàtiques ni presentadors-representants del monopoli, capaços de confondre una havanera amb un valset o una rumba. L'havanera que m'agrada no té el paisatge dels *pijo progres* lluint el iot amb la coberta plena d'amiguets i amiguetes escassos de tèxtil i sobrats de mam. L'havanera que m'agrada te la cantarem demà.

Darrera actualització ( Dilluns, 28 de juny del 2010 02:00 )

#### Publicat a

[Avui Catalunya](#) 28-06-2010 Pàgina 21